

דוד מלך ישראל / ברוריה בן-דוד (וייס)

בצל כנפיה של דמותו הכבירה התאחדו אצל דוד כישרונות גדולים עם ביטויי רגשות נעלים שהשתלבו במעשיו. דמותו נחקקה לדורות כמלך בשר ודם כאידיאל למלך המשיח, למרות ביטויי הפגמים שנחשפו באישיותו.

דוד נועד להיות בחיר ה' מיום שקינא לבדו בשחר נעוריו לאלוקי ישראל ולעם ישראל מול גלית שחירף את מערכות ישראל. חמוש באמונה נשגבה ניצח דוד את גלית ואת אויביו כל חייו.

ראשית מלכותו של דוד הייתה מבורכת בהישגים גדולים. שיא הישגיו היה ייסוד מרכז מדיני לממלכת ישראל ומרכז דתי ע"י העברת הארון לירושלים. לאחר שנוצרו התנאים להמלכתו על כל ישראל השיג דוד ניצחון מכריע על הפלשתים, האויב ההיסטורי של ישראל ורכש אליו את לב העם. דוד איחד מחדש את הממלכה שהתפצלה אחרי מות שאול המלך, בכך שקבע את הבירה המאחדת את כל שבטי ישראל בירושלים.

מגולה נרדף שליכד סביבו קומץ לוחמים נועזים ונאמנים מתגלה דוד כמצביא רב תושייה אמיץ לב עוד מנעוריו. הוא מלקט מתוך שבטי ישראל צבא קבע גדול של לוחמים נבחרים ושכירי חרב הנאמנים לו והסרים למשמעתו, מבלי לנטוש אותו בשעת משבר, בזכות כישרון מנהיגותו.

אדום נכנעת לו ודוד שם בה נציבים. מואב הייתה לו למס עובד. דוד חוזר ומכה את ברית מלכי-ארם ושם נציבים בדמשק. הוא אוסף את שלל אויביו המנוצחים ומכין את הדרוש לבניין מקדש לאלוקים. דוד מכה את עמלק ואת כל אויביו סביב ומשלים בכך את מלחמות שאול. הוא מרחיב את תחום ישראל בניצחונותיו עד לגבולות ההבטחה, ורוכש לו שם בין שכני ישראל. חירם מלך צור ותועי מלך חמת הם בני בריתו.

דוד הוא איש אשכולות, יפה תואר, גיבור מלחמה, המכה עד חרמה באויביו וחונן את הראויים לחסדו. נפשו הפיוטית היא משכן לאמונה המתפעמת מגדולת האל שקרבתו אליו נוסכת בו רגעי נבואה, הודיה וענווה.

גם בגדולתו זוכר דוד כי הוא עבד ה' שנלקח מאחורי הצאן להיות נגיד על עם ה'. אין כמו דוד המודה בלב מלא על גדותיו לאל שהציל אותו מכף כל אויביו ושבזכות ברכתו הוא מנצח במלחמותיו. דוד הממציא כלי זמר בהם הוא מלווה את שירת התפעלותו מגדולת האל "כי אראה שמיד מעשי אצבעותיך מה אנוש כי תזכרנו", מודע לחסד שניתן לו בהבטחת כיסא מלכותו לזרעו אחריו. נוכח הנוהג של המלכים דוד יודע כי הבטחת כיסאו ליורשיו היא נדיבה מאין כמוה. למרות שכל הווייתו של דוד מבורכת ברוח הקודש וחתירה לקיום חוקיו ומשפטיו של אלוקיו הוא נגוע בחולשות בשר ודם. דוד יודע להתוודות על חטאיו להתחטא ולבקש מחילה מבוראו על חטאו הכבד, ומקבל עליו את הדין בהכנעה תוך תקווה שתפילתו תתקבל. אכן דוד זוכה למחילה על חטא בת שבע ואוריה החתי כי אין זה חטא של מלך כלפי מעמדו המלכותי, אך עונשו ילווהו לדורות. מכאובי ירושת המלוכה מתגלים במלואם לראשונה אצל דוד בכך שלא השכיל להכיר ביצרים של בניו, ולשלוט או לסכל את המסוכנים שבהם ביד רמה בעוד מועד.

למרות שדוד זכה להיות "משיח אלוקי יעקב ונעים זמירות ישראל" גם לעתיד לבוא אין הוא מורשה לבנות בית לה', אלא בנו שלמה שלא ישפוך דמים רבים ארצה יזכה ל"מנוחה" הוא יבנה את בית המקדש.